

NARODNA STRAŽA

IZLAZI SVAKE SUBOTE. — PRETPLATA IZNOSI GODIŠNJE DIN. 60, POLUGODIŠNJE I TROMJESOČNO RAZMJERNO. — ZA INOZEMSTVO DVOSTRUKO. — OGLASI PO CIJENIKU. — PISMA I PRETPLATA SE ŠALJU NA UREDNIŠTVO I UPRAVU „NARODNE STRAŽE“ ŠIBENIK. — RUKOPISI SE NE VRAČAJU.

BROJ 25.

ŠIBENIK, 26. LIPNJA 1926.

POJEDINI BROJ Din. 1-50.

GODINA VI.

Dvije korupcije.

Zapravo naslov pogrešan, jer je korupcija jedna samo, što se ispoljava pod raznim oblicima i na raznim poljima. No, bilo kako, mi se ovde želimo ukratko pozabaviti sa dvije vrsti korupcije: sa političkom i materijalno-upravnom korupcijom.

Borba, koja se danas vodi protiv korupcije, ima u vidu samo onu korupciju, koju čemo nazivati upravnom, to jest zloporabe svakovrsne u svrhu obogaćenja pojedinaca i oštećenja državne kase, onu pljačku narodnoga dobra i novca, koja je dovele samu državu u težak položaj i raf koji i narod stradava.

Bez dvojbe plemenita borba. No budi nam dozvoljeno, da izrazimo svoje uvjerenje, da ta borba neće imati uspjeha, ako se najprije ne suzbije glavna korupcija, to jest politička, čija je posljedica ona upravna korupcija, proti kojoj se, čini nam se, jednostrano vodi borba.

Ne samo učeni ljudi, nego i prosti seljaci i radnici svi se u čudu pitaju, kako je to moguće, da se pljački državnog i narodnog novca ne može doći kraju! Govori se o davajući i primajući mita, o zloporabnim manipulacijama i oštećenjima državnog erara na milijune i drugo, i to sustavno za dugi niz godina. Ipak nije nikomu pala ni vlas s glave. Svakto zna, da imamo opći kazneni zakon, koji progoni i kažnjava svaku zlo djelo: kradu, prevaru, pronevjerenje, zloporabu uredovne vlasti, primanje mita, davanje mita u službenim postimima i t. d. Svakto zna, da postoje i kazneni sudovi, i suci istražitelji i državni tužoci. Pa onda kako je to, da se svim tim postojećim sredstvima i ustanovama ne može da suzbiju i kazni takvu korupciju? Ipak su postojeći zakoni i ustanove dostatni, da suzbiju i kazne svaku zlo djelo u velikoj masi naroda, pa bi moralni da budu dostatni i kad se radi o pljački države, a to uyoš većoj mjeri.

Protiv općem uvjerenju, da su postojeći zakoni dostatni, imade umnih političara, kojima se valjda, čini, da nijesu, jer znatnije, da je potrebit neki posebni zakon za suzbijanje korupcije. No taj novi zakon ne može da stvari nove, bitne oblike kažnjivih djela, kojih dosad ne bi bilo. On ne može da stvari nove načine istraživanja, što ne bi bili predviđeni u kaznenim zakonima, koji, e da se istina pronađe, dozvoljavaju ispitivanje svega napope, od načina življena do izvora onoga, što čovjek posjeduje. Onda nastaje pitanje: Tko će suditi po novom zakonu? Redovni sudovi ne, jer bi se dosad bili prikazali tobože nedostatni. Eventualni iznimni sudovi pak bili bi pod utjecajem vladajućih stranaka, pa se od njih ne bi moglo mnogo da očekuje. Jednom riječi, opravdana je hojačan, da novi zakon o suzbijanju korupcije ne bi postigao svoju svrhu, dapače bi mogao postati izvor nove korupcije, pariske svade i ujetnje.

Asanacija državne uprave od ovih ruk-rane je ipak potrebna. To pričinju svi bez iznimke. Što da se onda radi? Odgovor je sasvim jednostavan: treba da ljudi dobre volje svih stranaka upru svim silama, da najprije suzbiju i onemoguće glavnu, to jest političku korupciju, koja je majka upravne korupcije. Čim prve nestane, nestat će i druge. Sudovi će mirno i nesmetano vršiti svoju dužnost. Zgodnim zakonom će se utvrditi nezavisnost i nepokretnost i za državne tužioce. Bojazni neće biti, da koja upravna zloporaba, ako je zbilja počinjena, ostane nekažnjava. Pojačana pravna sigurnost podiće će ugled i prestiž vlasti i njezinih organa, a u narodu podignut će kod svakoga pojedinca svijest odgovornosti i dužnosti, da vlasti i njezine organe podupre.

U političku korupciju spada u prvom redu ono partizanstvo, koje se postavlja nad ustav, nad zakonom, nad pravdu, poštjenje i čovječnost. Javni namještenici ně smiju da živu u strahu, da i kod savršenoga vršenja dužnosti, a samo zato, što pripadaju kojoj profinovoj stranci, budu baceni kao lopte sa svojim obiteljima iz jednoga u drugi kraj, da budu otpušteni iz službe, penszionirani i zapostavljeni pred mladima i nespobinama. Privatna lica, koja tjeraju koji obrt, zvanje, radnju, ne smiju da živu u strahu, da bez ikakve kriv-

nje, nego samo iz stranačkih uzroka budu očte eni i šikanirani. Ovo veliko zlo treba ukloniti, jer je izvor one opće demoralizacije, koja raslaže narodni unutrašnji život, a ponizuje nas prema vani. O tomu bi bilo suvišno dalje razlagati.

U političku korupciju ubrajamo i one izborne metode, kojima je svrha, da se volja naroda izoprači. Izkrivljuju se izborni spiskovi, preispavaju se kuglice, izdavaju se birajući po dvije i više kuglica, sprečava se pristup na biralište, tjeraju se pouzdanici stranaka iz biračkih odbora, i tko bi sve zloporabe nabrojao. Nije čudo, što neke stranke vape za komesarialima na općinama, uvjere, da će im pomoći, da dođu do većine sumo uporabom gorajih metoda. No o svemu tomu dosta.

Što je najprirodnije, nego da se u ambijentima, gdje se tjeraju politička kerupcija, stvara sklonost i za onu drugu kerupciju, za pljačku naroda i države? Ako je politička kerupcija dopuštena i nekažnjena, to je podstrek za nesavjesne elemente, kojih ima svugde, da tjeraju sebi unosne zloporabe. I tim elementima neće se stati na kraj, nego ako se energetično i svim silama onemogući i suzbije politička korupcija. Sa onom drugom korupcijom ne će tada niti trebati da se obračuna, jer će po sebi pesati. Uklonimo dakte uzrok, pa čemo time ukloniti i posljedice. Obratno nikako ne ide.

ugovor, koji ga zarobljuje i čini ovisnim od jačega ugovarača. U položaju jačega ugovarača nalazi se kraljevina Italija, a naša je država slabiji, nemoćniji i nesposobniji ugovarač. Prema tomu je jasno, da smo mi ugovorom i pogodbama s Italijom morali štetovati, jer „tko s davalom tikve sadi, o glavu mu pucaju“. To se znalo već unaprijed i naše je novinstvo na to više puta upozoravalo. Ovih dana došlo je sve u javnost, što je odavno naša nesposobna diplomacija kuhala u tajnosti s Italijom. Trgovački ugovor s Italijom potpisani je od obostranih delegata prije 2 godine. Taj je ugovor donjen raznim kasnijim pogodbama, što je sve poznato pod imenom beogradskih i nettunskih konvencija. Talijanski parlament je primio ugovor i sve konvencije, jer je time osigurano prodiranje Italije na istok i gospodarenje istočnom obalom Jadrana na račun naše države kao i susjedne Albanije. Talijanskim radnicima i trgovcima osigurano je slobodno kretanje, rad, trgovanje i naseljivanje osobito po našim hrvatskim primorskim krajevima. Time će naše radništvo i trgovci biti potiskivani i ekonomski uniščavani od nasljivih Talijana, koja će njihova država obilno potpomagati. Talijanima je dozvoljena plovida ne samo po obalama Jadrana, nego i po našim rječkama, Talijansko trg. brodovje može da dođe sve do Metković i zaviri nam, što se kaže, u naš lonac. Pošto je talijanska trgovacka mornarica veća i jača od naše, to će ona moći da veže i prijeći, da se naša mornarica ne mogne razvijati. Naša drvo i drugi vrijedni artikli otici će u bescjenje u Italiju, a Italija će svojim lošim proizvodima da poplavi našu zemlju i tuče našu privredu i industriju. Italija doduše ugovorom čini i nama iste ustupke, ali to za nas, koji smo i brojčano i ekonomski slabiji, nema nikakva praktičnoga značenja. Radi toga je razumljivo, da je Italija činila pritisak na našu državu da učakoni onaj ugovor.

Osim loših ekonomskih posljedica još su gore političke posljedice ovo-pa ugovora. Talijani su pušteni u našu kuću, da se podrazumijet titulima slobodno kreću, špioniraju i spletare unutar i van naše države na našu štetu. Kako Talijani naplaćuju svoje savezništvo i prijateljstvo u zgodnjem času, najbolji je dokaz njihovo prijateljstvo s bivšom Austrijom. Pri svemu tomu, naravno, najviše će stradati naši hrvatski krajevi.

Nikto se nije mogao nadati, da će takav ugovor primiti naša država i usuditi se izložiti ga pred Nar. Skupštinu. Još se manje mogao tko nadati, da će se naći hrvatskih poslanika koji će glasovati za ovakav ugovor i pogodbe. No eto dogodilo se i jedno i drugo. Vlada je iznijela ugovor pred skupštinu i „predstavnici“ i zastupnici hrvatskoga naroda gg. radicevcu spremni su da glasuju za ovaj ugovor i zlökobne konvencije. Zašto? Zato, jer po-

Deseta Briandova vlada.

23. t. mj. uspijelo je Briandu, da sastavi ovu novu francusku vladu: Predsjednik vlade i ministar vanjskih poslova Briand, potpredsjednik vlade i ministar finansija Caillaux, pravosuđa Laval IIe, unutrašnjih poslova Durand (radikal), vojni ministar general Guillaumant, mornarice George Vaignis (ljevičarski republikanac), prosvjetje Nogaro (radikal), trgovine Chapial (radikal), javnih radnja Daniel Vincent, poloprivrede Bunnet (radikal), penzija Youraud (ljevičarski radikal), kolonija Berriet (radikal), rada Dufour (radikal).

Deseta Briandova vlada po strašnokom opredjeljenju ovako je sastavljena: 4 člana demokratsko-republikanske ljevice u senatu, 5 socijalističnih radikalaca, 2 socijalistična republikanca, 4 člana radikalne lje-

Protiv nettunskih konvencija.

Naša država već odavna vodi pregovore i sklapa ugovore s Italijom. To je i nužno, jer je Italija naša susjedna država, s kojom nas vežu zajedničke granice, i što je još glavnije spaša nas zajedničko jadransko more. Nijedna se država ne može odijeliti od druge kinezkim zidom, a pogotovo susjedne države. Trgovina saobraćaj, pravni položaj državljana jedne države prema drugoj i t. d. sve su to važne stvari, koje treba

što poto hoće da budu u vlasti i jer Pašić i Pašćevi radikali to hoće. Zašto pak to oni hoće, to oni opet dobro znaju. Sigurno ne iz ljubavi prema hrvatskom narodu.

Lako je razumljivo, da radi ovih zlomljivih konvencija i radi ovakvog izdvojivača hrvatskih i državnih interesa vlada načinje ogorčenje kod sve naši redoljubne javnosti, osobito kod svih Hrvata i Slovenaca, napose u Dalmaciji i Primorju, budući će ovi naši krajevi nijma biti najosjetljivije pogoden te teško ugroženi. Prošlih dana gradonosno Dubrovniku, Zagrebu, Liubljane, Splitu dalo je ton svom ogorčenju i vidna oduška priredivi impozantne demonstracije. Sve neovisno naše novinštvo bez razlike stranaka u svojim uveznicima i člancima zauzimaju nošnji stav protiv ovih konvencija. Općinsko zastupstvo u Zagrebu i Splitu te sve naše privredne organizacije jednoglasno su odglasali prosvjedne rezolucije i uputili oštре brozjavne prosvjede mjerodavnim faktorima u Beogradu.

I u Šibeniku su predstavnici svih stranaka 24. t. m. održali sastanak, sa koga su predsjedništvo Vlade, predsjedništvo skupštine i svim klubovima u skupštini upravili ovaj brozjavni prosvjed:

"Cjelokupno građanstvo Šibenika bez razlike stranaka, sakupljeno na današnjem sastanku jednako protestuje proti onim odredbama konvencija sa kraljevinom Italijom, kojima se štvrzuju životni interesi primorskoga stanovništva Dalmacije, a pogotovo pak ovih naših krajeva. U pitanju su veliki ekonomski i nacionalni interesi cijele države, a ne samo našega kraja, komu su dobro poznate imperijalističke metode Italijana. Prihvatom konvencija bila bi zaščitena ekonomika i nacionalna propast našega primorja, onemogućena državna obrana najvažnijeg dijela našega teritorija. U ime pučanstva ovoga kraja pozivljemo kraljevsku vlast, predstavnike našeg naroda i tražimo, da se konvencije s kraljevinom Italijom ne prihvate."

I udruženje trgovaca, industrijske i obrtnika za sjevernu Dalmaciju na izvanrednoj odborskoj sjednici, održanoj 19. o. m., raspravljujući o trgovackim ugovorima naše države sa Italijom i o nettunskim konvencijama jednoglasno je zaključilo, da se odašalje ovaj brozjav na slijedeća ministarstva: ministarstvo

inostranih djela, ministarstvo trgovine i industrije te predsjedništvo Nar. Skupštine:

"Sav narod i svi bez razlike privredni krugovi silno su uznemireni konvencijama sa Italijom, osobito odredbe o pravu nastanjuvanja talijanskih zanatlija, radnika, poduzetnika, odredbe o brodarenju i ribolovu onemogućuju egzistenciju siromašnoga naroda. Skoro sva veća industrijska poduzeća ovđe su u rukama Talijana. Talijanski živalj poplaviti će ovu zemlju, oduzet će zadnji zalogaj hleba narodu. Mi, koji pozajemamo u Talijane i njihove metode u doba okupacije, strelimo pred očitom našom propasti, ako netunske konvencije budu prihvate. Molimo, zaklinjemo, izvolite uskratiti odobrenje konvencija i ukloniti najveću nesreću naroda."

Predsjednik Vladimir Kulić.

Na jedan primjerak katoličkih novina dolazi nekoliko stotina bezvjerskih. Zar ne će, potraje li tako, bezvjerska stampa zasuti i zatrti se, što je katoličku u hrvatskom narodu?

Zlonamjerno izvješćivanje „Države“.

Radi javnosti informirali smo se kod kompetentnih, što je u stvari sa nekim nemoralnim djelom, koje bi bio u jednoj obitelji počinio neki profesor mjesne gimnazije, te da li je istina, da su njegove nadizlje starjevine, i ako znale, prelazile preko tega muškom, kako hoće da izvješćuje anonimni dopisnik splitske „Države“ u broju od 19. t. m. Doznali smo, da direktor škole, po svojoj savjeti, nije ništa propustio, već je, svijestan dužnosti i odgovornosti, postupao potpuno u skladu sa zakonom.

Mi inače o slučaju nijesmo znali ništa konkretna ni pouzdana, nego smo bili upućeni na glasine, koje je i „Država“ donijela. Kasnije smo doznali, da je stvar „sub judice“ te je nemoguce o njoj raspravljati. Ako su istinite ove glasine, što kolaju gradom, bez ikakve ografe mi najodrešiti osudujemo tako nevrijednoga nastavnika. No oni, što se kupe oko radikalne „Države“, imali bi kod svojih tražiti krvnju, ako je takav profesor u Šibeniku. Radikalni su već prije dali odlično mjesto tom profesoru, povjerivši mu upravu škole u Kninu, tom centru radikalne u našoj oblasti, odakle su ga kasnije premjestili u Šibenik. Doveli su ga

mollu preuzeo protektorat nad sastankom. Ujedno je odlučio, da ostane u Dubrovniku i da lično prisustvuje sastanku, i ako je po svom ranjenju planu imao baš te da ne otići iz Dubrovnika po svojim poslovima. Ove su nas viesti naročito vanredno obradovale.

Voznja i zajednički polazak.

U zadnja dva broja „Luci“ donijeli smo opšire vozni red na glavnim željezničkim i parobrodarskim prugama do Dubrovnika kao i vozne cijene. Kako je to već poznato, isposlovali smo 50% popusta za vožnju na svim drž. željeznicama te na parobrodim dubrovačke i jadranske plovidbe. Za popust na željeznicama važno je to, da svaki učesnik mora na polaznoj stanici izvaditi ečiju kartu, koja će onda vrijediti i za polazak kući. Dubrovačka plovidba postavila je uvjet, da se putuje u grupama. To ne će ništa smetati, jer od njezinih parobroda dolazi i onako u obzir ugovornom parobrodom, što polazi iz Splita u srijedu 21. srpnja, kad će se i onako ići u grupi, a isto tako i kod povratka iz Dubrovnika u ponedjeljak 26. srpnja. Parobrodima Jadranske plovidbe moći će putovati i po-

u Dalmaciju, jer su tim htjeli da nagrade njegov prelaz sa katoličke vjere na pravoslavlje.

Tendencijozno izvješćivanje „Države“ ima jednu grubu pozadinu, koju smo na prvi mah prozreli. Nekima, koji su blizu ili se nalaze u radikaliskim redovima u Šibeniku, zazorno je, što danas na čelu našega školstva u ovoj oblasti stoji čestiti Hrvat i katolik i što našom gimnazijom upravlja vrijedna osoba, koju u radu ne vodi partizanstvo, nego objektivnost i svijest dužnosti, pak se služe svakom nedjčnom rabotom i intrigiranjem, da sruši i uklone te odlične nastavnike. „Država“ ne vodi ulogu, dostojnu njene stranke, kad služi za takve denuncije.

Tko ne pomaže katoličku štampu, odmara joj te tako dopušta, da protukatolička štampa zraje dušu hrvatskoga naroda.

Novi hvarske biskup.

Novim hvarskim biskupom Sv. Stolica je imenovala dosadašnjega župnika Supetra Msgra Mihovila Pušića. Jer novoga biskupa poznajemo kao uzornoga i vrlo učenoga svećenika, od srca se veselimo ovom srećom izboru i imenovanju, možeći ga, da ovom prigodom primi i naše najsrdačnije čestitke.

Hrvatski će narod ostati samo toliko katoličkim narodom, kolikor bude imao katoličku štampu.

ORLOVSKI VJESNIK.

Nove prostorije HOS. i SHO. Hrvatski Orlovski Savez preselio se 15. lipnja na Pejačevićev trg 15./L u zgradu katoličkog djetičkog društva. Na novi adres neka se šalju svi dopisi. — Sveza Hrvatskih Orlica imade svoje prostorije u staroj zgradi katoličkog djetičkog društva. Dopisi neka se šalju na adres SHO. Pejačevićev trg 15./L.

Požeški slet i franjevačka godina. Predsjedništvo Hrvatskog Orlovskega Saveza prihvatiće je prijedlog odličnih bosanskih franjevaca, saradnika u našem orlovskom pokretu, da se požeški slet Orlova posveti proslavi 700 godišnjice sv. Franje Asiškoga. Hrvatsko orlovnstvo želi, da na taj način sudjeluje u velebnoj franjevačkoj proslavi, kod koje sudjeluje cito katolički svjet.

Odobrena polovična vozna cijena za slet u Požegu. Hrvatski Orlovski Savez primio je slijedeće rešenje ministarstva saobraćaja, koje je poslane željezničkim direkcijama u Zagreb, Sarajevo, Subotici i Beogradu: „Na molbu Hrvatskog Orlovskega Saveza iz Zagreba gospodin ministar saobraćaja odlukom svojom M. s. br. 12.715 od 5. maja o. g. odobrio je povlašticu od

50% od redovnih cena članovima orlovnih društava, koji će učestvovati na orlovenskom sletu ove godine u slavonskoj Požegi.“

Sletski odbor u Požegi izradiće izaznici za polovičnu voznu cijenu, koju će odaslati onima, koji se prijave za učestvovanje kod sleta.

Drugi broj Organizacijskoga Vjesnika Stampam je radi nesporazuma sa tiskarom u prevelikom broju, pa se može dobiti posebno kod Društvene Nabavne. Zadruge uz cijenu od din. 2 po komadu. Preporučamo pojedinih društva, da ga nabe.

Tecaj i konferencija orlovnih radnika i duhovnih voda orlovnih društava održat će se u Požegi 5. i 6. kolovoza u oči samoga sleta. Posebni pozivi i programi razaslat će se naskoro.

Odoricu za pomladak. Predsjedništvo HOS. propisalo je – na prijedlog narodnog odbora i prenjačkoga zbara odoricu za pomladak, koja se razlikuje od odoricu narodnoga jedino u boji košulje. Košulja je istoga kroja kao i narodnica, ali bijela sa crvenim obrubinom. Naručuje se kod Društvene Nabavne Zadruge.

Djački vjesnik.

Jug. Kat. Đačka, Liga učlanjuje je u Pax Romana, inter. katol. stud. udruženju. Međutim „Pax Romana“ javlja, da je promijenila naslov u „Pax Romana – Confoederatio Studentium universi orbis terrarum catholicorum“ (Katolički Savez studenta čitavog svijeta). „Pax Romana“ izdaje svake godine na francuskom jeziku statistiku i kratak pregled razvoja svih studentskih pokreta na svijetu. Liga je do sad uveo u statistici zastupana, a dobila je i ove godine poziv, da pošalje pregled svoga rada.

GOSPOD. PREGLED.

Zagrebačka burza od 25. t. m. notirala je: Din 801 — za 100 austrijskih lira, Din 10-965 za 1 švic. frank, Din 20478 za 100 tal. lira, Din 275-60 za 1 engl. funtu u čeku, Din 56-51 za 1 dollar u čeku, Din 167-78 za 100 českih kruna, Din 13-49 za 1 njem. marku, Din 165-5 za 100 franc, franka, Din 310-50 za nom Din 1000 — ratne stete, Din 100 u Žurčku bilježi 9.1325.

Sesti Zagrebački Zbor. Pripravni radovi za ovu priredbu već su započeli. Dodata je uprava Zbora, kako je poznato, svoj glavni opći sajam držala svakoga proljeća, ali ga je od ove godine preložila pod jesen. Tako će se isti održati od 15.-22. VIII., upravo za vrijeme tradicionalnoga „kraljevskog“ sajma, koji se preko hiljadu godina već u Zagrebu drži. Na sajmu će biti zastupane sve grane privrede, te će se dejstviti u 15 skupina. Skupine su slijedeće:

VINSKI KAMEN (Birsu)

Kupujem svaku količinu uz najviše cijene. Uzorki od čiste, zdrave i suhe robe izvolite priposlati na m.

Jakov Wolmath, Zagreb,
Vlaška ulica 19.

Din 304, parobrod Split-Gruž Din 91, Gruž-Kotor Din 50, Sušak-Dubrovnik Din 151. (I. r. dvostruko).

Pripravni odbor u Dubrovniku nastoji, kako bi što bolje udestoio nastavljanje učenika. Poskrbit će i za dobru hranu. Cijene za stan i hranu, koje će biti, kako smo već javili, vrlo umjerene, objavit ćemo definitivno za par dana.

Međutim pozivamo ponovno naše dještvo, kao i ostale naše prijatelje, da se u još većem broju zavremeno prijave za taj sastanak. Tim više, što će tom prilikom mnogi imati i rijetku zgodu, da upoznaju našu ljepe Dalmaciju.

J. K. D. Liga.

Hodočasnici za Asiz-Rim.

Hodočasnici polazi iz Splita 12. VIII. t. g. u 16. 30 s. Hodočasnici će putovati u 2 velike skupine, do Asiza zajedno, od Asiza napose. Prva skupina prolazi mjesto: Ancona-Loret-Ancona-Asiz-Padova-Venezia-Split

Sastanak Kat. Djašta u Dubrovniku.

(22.-25. srpnja 1926.)

Dosadanje pripreme za ovaj važni sastanak uspjele su vrlo lijepo. Prijavilo se za učestovanje već oko 250 učesnika, i to 130 srednješkolaca, oko 60 akademika i bogoslova, ostalo seniori, osobito svećenici. Vidi se, da je interes za taj sastanak vanredan. Broj prijava će sigurno još znatočno porasti. Trebalo bi samo da se svj, koji to još kane, prijave što prije, kako bi mogao pripravni odbor u Dubrovniku poduzeti sve, što je potrebno za stanove i prehranu. Zato je i bio određen rok za prijavljivanje do 15. lipnja. Dakako da će se prijave i nadalje primati. Sve prijave idu na o. fra Bouficija Perovića, Dubrovnik, Samostan Male Braće. Isto tako i sve eventualne želje glede stanu, hrane itd. (osobito za strane gg. seniora). Protektorat presv. g. Marčelić, biskup dubrovačkoga.

Prijavljeli g. dr. Marčelić, biskup dubrovački, poručio nam je, da je na našu

Koža, proizvodi iz kože, Košaraštvo, užarstvo, četkarstvo, Drvo, pokućstvo, Tekstil odjeća, narodno vezivo, Strojevi, metalna industrija, Ilimarstvo, Elektrotehnika, Građevni obrt, Kemička industrija, Higijena, optika, Staklo, porculan, Papir, grafika, Životne namirnice, Kola, automobili, Glazba, Galanterija i draguljarstvo. — Sajam je naročno međunarodnoga značenja, te će na njemu pored domaćih izlagaca sudjelovati i strane poduzeća. Pristojbe za mjesto slike su za 50-60% od lanjske godine tako, da će i manji producenti moći, da se sajmu koriste. Direkcija državnih željeznica već je odobrila pogodovnu vožnju za robu i putnike za ovaj sajam, a sudeći po interesu, koji vlada u dotičnim krugovima, sajam će polučiti potpuni uspjeh.

Legitimacije za trgovacke putnike. Preporuča se zainteresovanim trgovcima, da svoje trgovacke putnike opskrbe propisnim legitimacijama, za postignuce kojih će dobiti informacije kod sreskih poglavarsvina. To je osobito važno za one trgovacke putnike, koji imaju poslu u području Trgovacko-Industrijske Komore u Skoplju (Južna Srbija), gdje su razna sumnjava lice inkastrala novac na račun poručene, a ne isferovane robe. Trgovacki putnici bez propisne legitimacije mogli bi da imaju neprilika, pak je za to potrebito, da putuju sa propisnim ispravama.

IZ GRADA I OKOLICE.

Proslava 700. godišnjice smrti sv. Frane. U crkvi Sv. Frane Franjevaca Konventualaca najvećanijim načinom proslavit će se 700. godišnjica smrti sv. Ofane Frane, umjetitelja franjevačkog reda. Svečanosti započinju u četvrtak 1. srpnja i traju do uključivo nedjelje 4. srpnja. Četvrtak, petak i subotu bit će, trodnevica sa propovjeđu, litanijsama i blagoslovom u 7.30 poslje podne. U nedjelju pontifikalna sv. Misa u 10 sati, koju će održavati presvij. g. dr Jerolim Mileta biskup, član istoga reda. U nedjelju poslje podne bit će zaključak proslave sa propovjeđu, litanijsama, „Tebe Boga hvalimo“ i blagoslovom u 6 sati. Sva četiri dana na pjevanju članice i članovi „Cecilijskoga Zbora“.

Hrvatski Sokol u Šibeniku uz sudjelovanje Hrv. Sokola iz Zagreba i drugih hrv. sokolova 27. i 28. t. m. slavi 27. godišnjicu svoga osnutka. Raspored svečanosti je ovaj: Nedjelja 27. t. m.: Budilica. U 8 sati na kolodvoru doček gostiju iz Zagreba. Ophod. Služba Božja, iz koje zavjera Hrv. Sokola u Šibeniku na sletištu. U 5 sati p. p. javna vježba na sletištu (Poljana Kralja Petra I.). Uvečer pučka svečanost na sletištu i u gradskom parku uz sudjelovanje glazbe, fanfara i Hrv. pjev. društva „Kolo“. Banket za učvanike. Po nedjeljik 28. t. m.: U 6 sati skupni izlet u Skradin i na vodopade Krke.

kroz vrijeme od 7 dana; druga skupina: Ancona-Loret-Ancona-Asiz-Rim-Firenze-Bologna-Padova-Venezia-Split: u 12 dana'

Pošto se ogroma većina hodocašnika izjavila za potpunu opskrbu ne samo u Asizu, nego i u drugim mjestima, kud prolazi hodocašće, to smo bili prisljeni, da nešto preinacimo visinu putnih troškova. Prva skupina onih, koji žele opskrbu samo u Asizu (2 dana hranu i spavanje) kao i hodocašnici iz Hrvatske) plaća na glavu za III. razr. Din. 600, II. razr. Din. 980, I. razr. Din. 1350; oni, koji žele potpunu opskrbu (5 dana hranu i spavanje), plaćaju na glavu za III. razr. Din. 735, II. razr. Din. 1150, I. razr. Din. 1520. Druga skupina, koji žele potpunu opskrbu od 7 dana (2 dana u Asizu, 5 dana u Rimu), plaćaju na glavu za III. razr. Din. 1160, II. razr. Din. 1750, I. razr. Din. 2400; koji žele potpunu opskrbu od 10 dana, plaćaju na glavu za III. razr. Din. 1280, II. razr. 1860, I. razr. Din. 2600.

Naši će hodocašnici putovati napose. S onima iz Hrvatske saslat će se samo u Asizu i Rimu.

Povratak u 12 sati. U 3 sata p. p. skupni izlet na „Jadriju“. Uvečer u 9 sati „Venecijanska večer“ na obali. U utorak 29. t. m. gosti uz pratnju šibenskog Hrv. Sokola putuju za Split.

Izletnici. 21. juna doputovali su u naš grad daci učiteljske škole u Kastvu vođeni od direktora dr Denića i prof. Mučala. — Daci viših razreda sarajevske gimnazije sa direktorom g. Vackovićem posjetili su naš grad 23. o. m. — Jučer su s parobromom „Karadorde“ stigli iz Sušaka izletnici „Jadranske Straže“. Prečeni od nekoliko odličnih građana pregledali su grad i proslijedili putovanje.

Promet u luci. Talijanski parobrod „Pascoli“ došao je 22. o. m., da ukrca 200 tona karbida za London. 24. o. m. odveo je parobrod „Sava“ 180 m³ građevnoga drva i 150 tona celuloza za Los Palmos. 25. o. m. ukrcao je engleski parobrod „Maltana“ 350 m³ građevnoga drva za Malta.

Zlatnici su našli u sapunu „Gazela“: Kristina Lašić, Zagreb, Vrhovec Stev. I. (Cavor i Habazin, Zagreb), Ana Kulešić, Rezovac pri Supoholju (M. Francetić, Virotića), Ana Uršić, Brežice (Franc Lipčić, Brežice), Marijana Pivk, Petkovec št. 13, pri Logatcu (Anastazija Cvetko, Rovte nad Logatcem), Elka Vebre, Maribor (Josip Košir, Maribor), Apolonija Kunštek, Brezno (Ed. Suppanz, Pristava), Juro Majdak, Zagreb (Stjepan Broz, Zagreb), Marija Smole, Žibika (Ed. Suppanz, Pristava), Karla Hojnikar, Konjice, G. Šetinc, Jarše. Imena u zagradi označuju trgovce, kod kojih je sa pun bio kupljen.

Ispiti kancelista obavili su se prošlih dana pred ispitnim povjereništvom okružnoga suda. Obojica kandidata gdica Marija Brnetić i g. Bruno Belamarčić položili su ispit za sudjelne kanceliste s vrlo dobrim uspjehom.

Izložba Šegrtske škole. Šegrtska škola priređuje 28. i 29. o. m. u prostorijama osnovne škole u gradu izložbu ručnih radova i crtařija. Izložba će biti otvorena od 9 do 10 i od 17 do 19 sati.

Izložba slike akad. slikara g. Ljubomira Bašića otvara se 27. o. m. u prostorijama Sokolskog društva, a trajat će do 15. srpnja.

Ministar vojni general Trifunović na prolasku kroz Šibenik 22. o. m. bio je dočekan od sreskog poglavara g. Mandića i komandanta mjesač g. Radovića.

† **Marko Donadini.** 23. t. m. u eviju mladosti od same 22. godine

Svaki treba da do 31. t. m. tačno naznači, da li će u Asiz i u Rim ili samo u Asiz (prvu ili drugu skupinu), da li želi dječioničnu ili potučnu opskrbu i u kome razredu misli putovati. Čitavu svetu svatku ima da isplati najdraže do 15. VII. t. g. čekom „Nove Revije“. Ako bi tko uplatio a ne došao na hodocašće, novac će mu se povratiti uz odbitak 5% za poslovne troškove. — Do Splita će svi imati popust na parobrodu i željeznicama.

Pasosi će biti zajednički po kotarima, posebni za one, što idu i u Rim, a posebni za ostale. Vode pojedinih grupa imat će na svom pasošu imena onih, koji iz kotara s njima dolaze.

U Rimu ćemo imati audijenciju sv. O. Pape. Predvode nas neki naši biskupi s apost. nuncijem u Beogradu Msgr. Pellegrinetti na čelu. Iz Dalmacije se dosad prijavilo preko 100 hodocašnika.

Odbor za Hodocašće Asiz-Rim-Makarska.

Tko oglašuje, taj napreduje!

života umro je u Vodicama cand. ing. chem. Marko Donadini, sin našeg odličnog priatelja g. Frana Ženka Donadini. Pred sami svršetak svojih studija voljom Svevišnjega istružen je tako iz zagrljaja svojih milih, da zamijeni ovaj život boljim u vječnosti. Od malih dana bio je članom katoličkog dječkog pokreta, a kao akademičar „Domagoja“ te se spremao, kad svrši studije, da svoju sposobnost, inteligenciju i energiju posveti oštrenju svojih idealova. Odlikovao se rijetkom plenitošću srca i ljubežljivošću prema svakome, tako da ga je svatko zavolio, iko je ma i jednom s njim došao u doticaj. 25. t. m. priređen mu je vrlo lijep sprovod, kojemu su uz brojne pokonjikove i očeve muznance i prijatelje sudjelovale malne čitave Vodice. Na sprovod su pohrili i neki prijatelji iz Šibenika te delegacija Hrv. Kat. Orla. Sprovod su vodila četiri svećenika. Na grobu su se vrlo dirljivim govorima s njim oprostili domaći župnik dr Ante Zorić te g. Krešo Fržop u ime svoje prijatelja i Orlova. Dok pokonjiku želimo vječni pokoj, ucviljenom ocu i rodbini izrazujemo svoje iskreno saučešće!

Promocija. 16. t. m. promoviran je u Beču na čest doktora filozofije o. fra Ante Matijević, franjevac dubrovačke provincije, rodom iz Zablaće. Mladom doktoru naše iskrene čestite!

Ispiti zrelosti pri reformnoj realnoj gimnaziji održani su bili od 14. do 23. juna o. g. pod predsjedanjem ministarskog izaslanika g. dra Vinka Lovozine, obl. prov. inspektora. Od 14 prijavljenih kandidata jedan je odbijen na godinu dana radi neuspjeha na pismenom ispit. Proglašeni su zrelima i spreminjima za fakultet Univerziteta: Benković Frano, Brkić Milan, Grimanij Slavomir, Jakšić Ante, Jerinić Marija, Lukas Živko, Karković Ante, Marangunić Natko, Protega Miljenko Škarpa Vicko i Čabov Dinko. Mladim abiturientima srednjo čestitamo! Dva su pripravnika odbijena na tri mjeseca. — Za prijamni ispit za I. razred, koji se drži danas, prijavljeno je 97 učenika. — Ispiti zrelosti pri velikoj gimnaziji još traju, a rezultat ćemo donijeti u narednom broju.

† **Kata Vrcan.** Gvardijanu visokačkog samostana mnogoš. o. Čirilu Vrcanu, bivšem duh. vođi mjesnog „Orla“, prošlih dana u Velom Brdu (kraj Makarske) umrla je dobra starica majka. Vječni joj pokoj! O. Čirilu i svoj rodbini naše iskreno žalovanje.

Darovi „Uboškom Domu“. Da počasti uspomenu Virginia Businello: Dr. Drago Kulšić din. 10. Da počaste uspomenu N. Lebara: Obitelj Karković din. 20; Perica ud. Jović rođ. Baraća i Niko Lalica po din. 10. Da počaste uspomenu Josipa Rančića: Dr. Joso Lalic din. 20. Da počaste uspomenu Ivo Vukov Vulin: Obitelj Terzanović din. 30. Da počaste uspomenu Blaža Vitale: Uznički nadziratelji sudbenih tamnic din. 100; Jakov Jelić i obitelj din. 25; Obitelj pk. Dume Škarica din. 15; Božić ud. Berović din. 10. Da počaste uspomenu Margarite Wolf: Tiskara Vitaliani i Sin din. 50. Da počaste uspomenu Jelene Nikolić: Blaž Bolančić din. 20; Činovnici i nameštenici „Šipada“ din. 215. Da počaste uspomenu Tone Perković rođ. Makale: Vilim Berović din. 50; Ivo Maroević din. 20. Da počaste uspomenu Federica Molka: Pio Terzanović din. 100. Frane Criljen u ime dara din. 30. — Svima darovateljima Uprava načinjare zahvaljuje.

U fond našeg lista don Ante Radić doprinio je din. 20, da počasti uspomenu pk. Kata Vrcan i pk. Marka Donadini. — Uprava najljepše blagodari.

Nerazdruživi su Jelen i Schicht.
Smakovi pravoga Schichtovog sapuna. Oni su pojam i jamstvo čistoće. Čuvaju ruble i ruke. Nepriljedljivi su muke i naprezanja.
Pozite, da Vam ne podnesu drugi sapun... dobar kao Schichtova. Odjmite kod onoga što se tokom 77 godina prikretalo kod najbolje.

Naši pokojnici. Prošle sedmice umrli su u privatnom stanu: Pulić Marija Ivanov (10 m.), Škugor Marta ud. pk. Jakova (89 g.), Šupuk Luca ud. pk. Vladimira (52 g.) Trufaldini Ante Markijolov (1 g.) i Dunkić Luca pk. Stipe (19 g.); u bolnici: Ležajić Zvezdana Đukina (1 m. i 8 dana), Deronja Josip Tomićin (3 m. i 8 dana), Milardović Marija iz Imotskoga (26 g.), Srdarev Joso pk. Mate iz Vodica (72 g.), Gojčeta Ante Ivanov iz Čitluka (3 g.) i Manjoko Ivanica žena Duje iz Splita (56 g.). — P. n. m.!

Upozorenje radnicima, koji idu u Grčku. Naš Generalni Konsulat u Solunu izvijestio je ministarstvo socijalne politike u Beogradu, da po novom grčkom zakonskom dekretu, koji je stupio na snagu 1. maja t. g. radnici koji dolaze u Grčku radi traženja zarade, moraju imati sumu od najmanje 4500 — drahmi, a oni koji transziraju Grčku, putni trošak do najbliže granice. — Radnička Komora — Split.

Na znanje radnicima, koji putuju u Francusku. Posto je u posljedje vrijeme nagnuto u Francusku mnogo naših radnika, pogotovo poljoprivrednih, koji onamo ne mogu da nadu rada te bez sredstava lotaju od nemila do nedraga, to je ministarstvo socijalne politike, a na intervenciju francuske vlade izdalo naredenje, da se našim podanicima ne izdaju pasoši za Francusku, ako prethodno ne počaku pismeni angažman ili bilo kakav akt, iz koga bi se moglo razabrati, da će dotični radnik odmah po dolasku u Francusku biti zaposlen. — Radnička Komora — Split.

Darovi Hrv. Kat. Orlu. Da počasti uspomenu pk. Anke Colombo: Dr. Vjeko Vučić din. 20. Da počaste uspomenu pk. Marka Donadini: Dr. Vjeko Vučić, Msgr. Ivan kan. Babić, don Niko Markov i Grego Radić po din. 20. — Odbor harno zahvaljuje.

Jesam li platio pretplatu?

U Australiju za Lira Šterlinga 28.- U Južnu Ameriku za Lira Šterlinga 19.- otprema Agencija JOSIP JADRONJA -- ŠIBENIK Tražite upute!

